

รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานผลการตรวจสอบที่ ๔๗/๐ /๒๕๕๐

เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีที่อยู่อาศัยของชาวบ้านชุมชนไทยใหม่ ตำบลราไวย์ จังหวัดภูเก็ต

ผู้ร้อง

[REDACTED]

ผู้ถูกร้อง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๔๕๘/๒๕๔๘ ว่า [REDACTED] หมู่บ้านไทยใหม่ ซึ่งตั้งชุมชนอยู่ที่ริมทะเลหาดราไวย์ ตำบลราไวย์ จังหวัดภูเก็ต ชาวไทยใหม่อพยพมาจากประเทศอินโดนีเซีย เมื่อประมาณกว่า ๒๐๐ ปี ได้เข้ามาอาศัยอยู่บริเวณเกาะเฮย์ และย้ายมาอาศัยอยู่บริเวณหาดราไวย์เมื่อประมาณ ๑๐๐ กว่าปี ปัจจุบันชุมชนไทยใหม่ มีผู้อยู่อาศัยอยู่ประมาณ ๑๐๐ กว่าครัวเรือน และมีประชากรประมาณ ๒,๐๐๐ คน สภาพชุมชนมีความแออัด ขาดแคลนด้านสาธารณูปโภค และไม่ถูกสุขลักษณะ อีกทั้งประชาชนในชุมชนบางส่วนยังเป็นผู้ตกสำรวจ ไม่มีบัตรประชาชน ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับความลำบากเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผู้อำนาจการตัดสินใจในที่ดินซึ่งชาวบ้านอยู่อาศัย ทำให้ชาวบ้านไม่สามารถสร้างห้องน้ำ หรือสร้างสิ่งปลูกสร้างใดๆ ในที่ดินแปลงดังกล่าวได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีมูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นผู้ดำเนินการ ต่อมาได้มีการรวบรวมกับคณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำและแร่ แล้วใช้ชื่อว่าคณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง และแร่ ในขณะตรวจสอบได้มีการรวบรวมกับคณะอนุกรรมการด้านพลังงานและอุตสาหกรรม แล้วใช้ชื่อว่า คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑ ความเป็นมา

ชุมชนไทยใหม่ หาดราไวย์ หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีทะเบียนบ้าน ๒๒๖ หลังคาเรือน โดยเป็นทะเบียนบ้านถาวรจำนวน ๑๑๗ หลังคาเรือน สภาพ

บ้านทรุดโทรม การขยับถ่ายต้องไปขยับถ่ายที่ริมทะเล มีจำนวนประชากร ๑,๐๕๕ คน (เด็ก ๓๕๔ คน ผู้ใหญ่ ๖๑๖ คน คนชรา ๔๘ คน) มีทั้งชาวอุรักลาไวย์และชาวมอแกน นับถือวิญญาณบรรพบุรุษ ศาสนาคริสต์และศาสนาพุทธ ในชุมชนมีโบสถ์ ๑ หลัง ใช้น้ำและไฟฟ้าชั่วคราวของเอกชน ไฟฟ้า พ่วงเหมาจ่ายหลังละ ๕๐๐-๑,๐๐๐ บาท ใช้น้ำ ยูนิตละ ๒๐ บาท ชาวบ้านในชุมชนมีอาชีพหลัก คือ หาปลา หาหอย รับจ้างทั่วไป และอาชีพอิสระ เช่น งามเหล็กในทะเลไปขาย มีโรงเรียนวัดสว่าง อารมณ์และวัดสว่างอารมณ์อยู่ฝั่งตรงข้ามกับชุมชนโดยมีถนนใหญ่คั่นกลาง ห่างจากชุมชน ประมาณ ๒๐๐ เมตร

ข้อ ๒ การตรวจสอบ

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ได้ให้ สำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต กรมทางหลวง และโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ซึ่งแจ้งด้วยเอกสาร ประชาชนในชุมชนไทยใหม่ ซึ่งแจ้งด้วยวาจา และมีการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

๒.๑ คำชี้แจงของผู้ร้อง

ชี้แจงด้วยวาจา

ในสมัยก่อน พื้นที่ชุมชนเป็นป่าทั้งหมด มีต้นไม้ใหญ่และสัตว์ต่างๆ เช่น เสือ กระเจิง ต่อมา ชาวบ้านได้ถางป่าขยายออกไปเรื่อยๆ แล้วปลูกต้นมะพร้าว (ต้นมะพร้าวที่เห็นอยู่ใน ปัจจุบันนี้) การปลูกสร้างบ้านในสมัยก่อนปลูกแบบยกพื้นสูง พื้นปูด้วยฟากไม้ไผ่ หรือดินหมาก ฝาบ้านใช้ไม้ไผ่หรือใบมะพร้าว ส่วนหลังคามุงด้วยจากมะพร้าว การใช้ไฟในสมัยก่อนใช้ขี้เถ้าอันซึ่งเป็นเปลือกของต้นเสม็ด โดยนำเปลือกไปแช่น้ำมันยาง แล้วทำเป็นได้ เวลาจุดไฟก็นำเขาควาย ๒ อันเสียบซ้อนกัน และตบจนเกิดไฟ หลังจากนั้นเอากาบเต่าร้างซึ่งมีขุย เก็บมาตากแดดเพื่อทำเป็น เชื้อเพลิง เรียกว่า เหล็กไฟดิบ ส่วนน้ำใช้น้ำบ่อต้น สมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ชาวบ้านเคยทำ ข้าวไร่บนที่ดอน เช่นที่ เกาะบอน เกาะเฮ แหลมพรหมเทพ และแหลมกา การทำข้าวไร่ จะทำกัน แค่พอกิน

ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาส และเยี่ยมชุมชน ชาวบ้านในชุมชนได้ถวายเปลือกหอย และกล้วยไม้

ชาวบ้านอยู่อาศัยในชุมชนมานาน แต่ตอนหลังผู้ใหญ่บ้านคนก่อน

อ้างกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยมีโฉนด ทำให้ชาวบ้านขอน้ำประปาและไฟฟ้าไม่ได้ แม้ว่าจะมี ทะเบียนบ้านถาวร เนื่องจาก คัดค้าน แม้แต่ห้องสุขาก็ไม่อนุญาตให้สร้าง คนที่ บ้านชำรุดทรุดโทรมมากก็ไม่สามารถปรับปรุงได้ ต้องแอบซ่อมแซมตอนกลางคืน สถานการณ์ รุนแรงขึ้นเมื่อมีการขยายถนน ทำให้บ้านชาวบ้านจำนวน ๔ หลังคาเรือน ต้องรื้อถอนบางส่วนโดย ไม่รู้มาก่อน

เดือนตุลาคม ๒๕๔๔ จากปัญหาก่อสร้างทางหลวงขยายถนนผ่านพื้นที่ชุมชน ราชไวย์ นอกจากกระทบกันเรื่องที่อยู่อาศัยและได้ปัญหาไปแล้วส่วนหนึ่งนั้น ปัจจุบันได้เกิด

ปัญหาต่อเนื่องในเรื่องการขยายถนนและสร้างคูระบายน้ำก่อให้เกิดน้ำท่วมขังในชุมชน และน้ำดังกล่าวได้ไหลลงไปในบ่อน้ำซึ่งชาวชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันมานานและมีเพียงบ่อเดียว ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น ใช้ดื่มไม่ได้ คณะทำงานในชุมชนได้ประสานงานไปทางองค์การบริหารส่วนตำบลราไวย์ จึงได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์เป็นบางส่วนแต่ยังไม่เพียงพอ ทีมปฏิบัติการพื้นที่จึงได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชนจากมูลนิธิ [redacted] แล้ว ซึ่งจะได้มีการปรับปรุงบ่อน้ำดังกล่าวเป็นบ่อน้ำใช้ของชุมชนอย่างถาวรต่อไป นอกจากนี้ เริ่มมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องการออมทรัพย์ ซึ่งมีชาวชุมชนที่ให้ความสนใจประมาณ ๓๐ คน และมีการให้ความรู้เบื้องต้น คาดว่าสามารถดำเนินการต่อไป ส่วนต้นมะพร้าวที่ตายยืนต้นจำนวนกว่า ๒๐ ต้น (ที่ผ่านมามีต้นมะพร้าวตายยืนต้นโคนล้มใส่บ้านชาวบ้านแล้ว ๔ หลังคาเรือน) ขณะนี้ชาวบ้านได้ยื่นหนังสือต่อนายกองการบริหารส่วนตำบลราไวย์ไปแล้ว ๓ ครั้ง เรื่องขอวัสดุอุปกรณ์ในการปรับปรุงซ่อมแซมบ้าน ที่ได้รับความเสียหายในสองครั้งแรกจำนวน ๖ หลัง และได้ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนครั้งที่ ๓ อีก ๓ หลังคาเรือน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลราไวย์ได้จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมแซมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่สำหรับต้นมะพร้าวนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลราไวย์ไม่สามารถจัดการแก้ไขได้ เนื่องจากเจ้าของที่ดินไม่อนุญาต

๒.๒ คำชี้แจงของผู้ถูกร้อง
เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต
ชี้แจงด้วยเอกสาร

๑. โฉนดที่ดิน [redacted] ออกเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๘ โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) [redacted] หมู่ที่ ๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘

แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) [redacted] หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ ๘-๓-๒๐ ไร่

ทิศเหนือ	จด	สวน [redacted]
ทิศใต้	จด	หาดทรายทะเล
ทิศตะวันออก	จด	สวน [redacted]
ทิศตะวันตก	จด	ถนนพิเศษ

[redacted] แจ้งว่าได้ซื้อที่ดินมาจาก [redacted] มา ๒๑ ปี และใช้พื้นที่ดังกล่าวทำสวน

๒. โฉนดที่ดิน [redacted] ออกเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ โดยอาศัยหลักฐาน น.ส.๓ [redacted] หมู่ที่ ๒ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๘ ซึ่ง น.ส.๓ ดังกล่าว ออกจากแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน [redacted] ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ [redacted] ได้แจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ [redacted] หมู่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ ๗-๑-๖๐ ไร่

ทิศเหนือ จด ที่ดิน [redacted]

ทิศใต้ จด ริมทะเล

ทิศตะวันออก จด ที่ดิน [redacted]

บริษัท [redacted]

ทิศตะวันตก จด ที่ดิน [redacted]

๓. โฉนดที่ดิน [redacted]

[redacted] แบ่งมาจากโฉนดที่ดิน [redacted]

๔. โฉนดที่ดิน [redacted] แบ่งแยกมาจากโฉนดที่ดิน [redacted]

๕. โฉนดที่ดิน [redacted]

[redacted] ออกโดยอาศัยหลักฐาน น.ส.๓ [redacted] หมู่ที่ ๒ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ [redacted] หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ ๒-๑-๑๐ ไร่

ทิศเหนือ จด ที่ดิน [redacted]

ทิศใต้ จด ที่ดิน [redacted]

ทิศตะวันออก จด ที่ดิน [redacted]

ทิศตะวันตก จด ที่ดิน [redacted]

[redacted] แบ่งขายที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ [redacted]

ให้แก่ [redacted] เนื้อที่ ๒-๑-๑๐ ไร่ แยกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.)

[redacted] และเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๑๔ [redacted] ได้ขอรังวัดออกโฉนดเต็ม

พื้นที่ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๗ [redacted] ได้ขายที่ดินโฉนด [redacted]

[redacted] ให้ [redacted] ระบุในสัญญาซื้อ

ขายว่าไม่มีบ้าน และบางส่วนเป็นที่นา

๖. โฉนดที่ดิน [redacted] ออกเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๔ โดยอาศัย

หลักฐาน น.ส.๓ [redacted] ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๕ ซึ่ง น.ส.๓ [redacted]

แบ่งแยกออกมาจาก น.ส.๓ [redacted] ออกโดยแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน [redacted] ลงวันที่

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๘

๗. โฉนดที่ดิน [redacted] ออกเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ออกโดย

อาศัยหลักฐาน น.ส.๓ [redacted] ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๘

น.ส.๓ [redacted] มีเนื้อที่ ๒-๐-๓๐ ไร่

ทิศเหนือ จด ที่ดิน [redacted]

ทิศใต้ จด ริมทะเล

ทิศตะวันออก จด ที่ดิน [redacted]

บริษัท [REDACTED]
ทิศตะวันตก จด ที่ดิน [REDACTED]
[REDACTED] ได้ขอรังวัด น.ส.๓ [REDACTED] ออกเป็นโฉนด [REDACTED]
[REDACTED] และได้จำนองที่ดินกับธนาคาร [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๒๐ ต่อมา
ได้มอบที่ดินให้ [REDACTED]
วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๕ [REDACTED] ได้จำนองที่ดินดังกล่าวกับ
ธนาคาร [REDACTED] สาขาป่าตอง และสำนักงานบังคับคดีจังหวัดภูเก็ตได้ยึดที่ดินโฉนด [REDACTED]
[REDACTED] บังคับขายทอดตลาด และธนาคาร [REDACTED] ผู้รับจำนอง เป็นผู้ประมูลที่ดินแปลง
ดังกล่าวได้ในราคา ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓
โฉนดที่ดิน [REDACTED] และโฉนดที่ดิน [REDACTED] แบ่งแยกมาจาก
โฉนดที่ดิน [REDACTED] เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๕

๒.๓ คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ กรมทางหลวง

ชี้แจงด้วยเอกสาร ดังนี้

การขยายผิวทางจราจรทางหลวงหมายเลข ๔๐๒๔ ตอนบ้านระเริง - หาดราไวย์
ระยะทางตลอดสาย ๑๔.๕๑๒ กิโลเมตร เป็นโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามนโยบายของ
รัฐบาล ได้รับงบประมาณดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๐ เป็นโครงการต่อเนื่อง งบประมาณ
จำนวน ๒๖๐ ล้านบาท ระยะเวลาการดำเนินการ ๔๐๐ วัน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม
๒๕๔๔ และสิ้นสุดสัญญาวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

โครงการขยายถนนดังกล่าวเป็นความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และประชาชน และนายกรัฐมนตรียินยอมในหลักการและสนับสนุนโครงการตามความต้องการ
ของจังหวัด

การปรับปรุงขยายผิวจราจร โดยขยายจาก ๒ ช่องจราจร เป็น ๔ ช่องจราจร มิได้
มีการเวนคืนที่ดินของราษฎรที่อาศัยอยู่สองข้างทางแต่อย่างใด การก่อสร้างอยู่ในพื้นที่ของกรม
ทางหลวง จึงไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินติดกับเขตทางหลวงอีก โดยเฉพาะที่ดิน
แปลงที่ชาวมอแกนปลูกบ้านพักอาศัยอยู่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นเจ้าของงาน
ปกครองท้องถิ่น (ผู้ใหญ่บ้าน) ให้พื้นที่เขตทางไว้ ๙.๙๐ เมตร และ ๑๑.๙๐ เมตร จากศูนย์กลาง
ทาง อาคารทั้ง ๔ หลัง (แต่เดิมมี ๖ หลัง รื้อไป ๒ หลัง) ปลูกสร้างอยู่ และเขตทางหลวงในถนน
สายนี้ได้มีราษฎรปลูกสร้างอาคารรุกล้ำทั้ง ๒ ด้าน ซึ่งทั้งหมดที่ปลูกสร้างรุกล้ำได้รื้อถอนอาคาร
ออกไป เพื่อให้การก่อสร้างขยายผิวทางจราจรดำเนินการได้ และไม่มีการจ่ายค่ารื้อถอนแต่อย่างใด

๒.๓.๒ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์

ชี้แจงด้วยเอกสาร ดังนี้

โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ มีชื่อว่า โรงเรียนประชาบาลตำบลราไวย์ เดิมเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ต่อมาจึงมีการขยายถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยอาศัยศาลาวัดสว่างอารมณ์เป็นที่สอนหนังสือ

พ.ศ. ๒๔๘๐ ทางราชการได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียน จำนวน ๑ หลัง แต่ต่อมาทรุดโทรม จึงย้ายกลับไปศาลาวัดสว่างอารมณ์ดังเดิม

พ.ศ. ๒๔๘๗ [REDACTED] คหบดีตำบลราไวย์ ร่วมกับประชาชนราไวย์ รวบรวมเงินและได้สร้างอาคารเรียน และมีสภาพอยู่มาจนถึงปัจจุบัน

ทะเบียนนักเรียน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ มีนักเรียนจากชุมชนไทยใหม่เข้าเรียนที่ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้นมา

๒.๔ การลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ได้ลงพื้นที่ ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ และเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีการประชุมระหว่างตัวแทนชาวบ้านและตัวแทนเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ณ ห้องประชุมแควสแต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต สรุปได้ดังนี้

สภาพโดยทั่วไป ชุมชนมีความแออัด บ้านเรือนอยู่ชิดกัน มีแอ่งน้ำขังในชุมชน มีต้นมะพร้าวตายอยู่กลางชุมชนจำนวนหลายต้น ชาวบ้านแจ้งว่าไม่สามารถตัดได้ เนื่องจากคนนี้อ้างเป็นเจ้าของที่ดินห้าม และเคยมีกรณีต้นมะพร้าวตายหักโค่นโดนบ้าน มีผู้ได้รับบาดเจ็บ

ชาวบ้านในชุมชนแจ้งว่าบุคคลซึ่งอ้างตัวเป็นเจ้าของที่ดินไม่อนุญาตให้สร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เพิ่มเติมในชุมชน ทำให้ชาวบ้านมีห้องสุขาไม่เพียงพอ บางส่วนต้องใช้ห้องน้ำที่สถานบริการน้ำมันใกล้ชุมชน และบางส่วนก็ขับถ่ายลงทะเล บริเวณด้านข้างชุมชนด้านทิศตะวันออกมีการก่อสร้างกำแพงจากผู้อ้างเป็นเจ้าของที่ดินขวางลำคลองซึ่งเป็นทางน้ำเดิม ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำออกทะเลได้ เกิดน้ำท่วมขังในชุมชนและเน่าเสีย

ส่วนการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ระหว่างตัวแทนชาวบ้านและตัวแทนเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต ณ ห้องประชุมแควสแต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตชี้แจงว่า ที่ดินบริเวณบ้านไทยใหม่ หาดราไวย์ มีชุมชนประมงพื้นบ้านอาศัยอยู่ และมีเอกชนเป็นเจ้าของที่ดิน มีการขยายพื้นผิวการจราจรเพื่อรองรับการสร้างท่าเทียบเรือบริเวณหาดราไวย์ และขณะทำการก่อสร้างมีชาวบ้านชาวบ้านที่อยู่ติดริมถนนออก จำนวน ๔ หลัง

ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ. ๒๕๓๗

ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๕

สภาพชุมชนบ้านไทยใหม่ อำเภอรำไพบุรี

ข้อ ๓ ความเห็นของคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาตรวจสอบโดยอาศัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ (ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะทำการตรวจสอบ) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๕๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา ๕๖ สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๗๙ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙

ข้อ ๑ ข้อ ๑ ย่อย ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๒ ย่อย เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชนทั้งปวงอาจจัดการโรค ทรัพยากรและทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใดๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชนจะไม่ถูกลิดรอนจากวิถีทางแห่งการยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใดๆ

ข้อ ๓ ย่อย รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รวมทั้งผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองให้บรรลุผลเป็นจริง และต้องเคารพสิทธินั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ ๔๗ จะตีความกติกานี้ในทางที่เชื่อมสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของปวงชนในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์โคกทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่และเสรีมิได้

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๒๒

ข้อ ๑ ข้อ ๑ ย่อย ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยสิทธินั้นประชาชาติเหล่านั้นจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนโดยเสรี และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนอย่างเสรี

ข้อ ๒ ย่อย เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโคกทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใดๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่ากรณีใด

ข้อ ๓ ย่อย รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รวมทั้งรัฐที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมให้สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองมีผลจริงจัง และจะต้องเคารพสิทธินั้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ ๒๕ ไม่มีบทบัญญัติใดในกติกานี้ที่จะตีความไปในทางเสื่อมเสียต่อสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของประชาชาติทั้งปวง ในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์จากโคกทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนอย่างเต็มที่และโดยเสรี

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า

๓.๑ จากการตรวจสอบภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ พ.ศ. ๒๕๓๘ และ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับหลักฐานคำชี้แจงของโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ ว่ามีทะเบียนนักเรียน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ และมีนักเรียนจากชุมชนไทยใหม่เข้าเรียนที่โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นต้นมา ดังนั้น ชาวชุมชนไทยใหม่จึงอยู่ในบริเวณดังกล่าวต่อเนื่องมาโดยตลอด ย่อมแสดงให้เห็นว่าเจ้าของที่ดินดังกล่าวแจ้งสิทธิครอบครอง และต่อมาได้มีการออกเอกสารสิทธิทับที่ดินที่ชุมชนไทยใหม่อาศัยอยู่มาก่อน จึงเป็นการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบ

๓.๒ การที่มีบุคคลก่อสร้างกำแพงขวางทางน้ำ ทำให้บริเวณดังกล่าวมีน้ำขังและเน่าเสีย ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยของคนในชุมชน จำเป็นต้องให้ทำการรื้อถอนให้น้ำสามารถระบายได้ตามปกติ

๓.๓ สิทธิในการใช้น้ำและไฟฟ้า เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในการดำรงชีพ โดยปกติสุข ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษารับรองสิทธิดังกล่าวไว้แล้ว ดังนั้น ภาครัฐมีหน้าที่ต้องเร่งรีบแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยด่วน

ข้อ ๔ มาตรการการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอต่อกรมที่ดิน จังหวัดภูเก็ต และองค์การบริหารส่วนตำบลราไวย์ ดังนี้

๔.๑ ให้กรมที่ดินตรวจสอบ และเพิกถอนเอกสารสิทธิของบุคคลที่ออกทับที่ดินของชุมชนไทยใหม่หาดราไวย์ หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

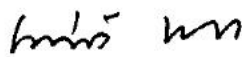
๔.๒ ให้กรมที่ดินออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้แก่ชุมชนไทยใหม่หาดราไวย์ หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ดำเนินการตามข้อ ๔.๑ เสร็จสิ้น

๔.๓ ให้จังหวัดภูเก็ตกำกับดูแลให้ชุมชนไทยใหม่หาดราไวย์ หมู่ที่ ๒ ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการใช้น้ำและไฟฟ้า ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๔ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลราไวย์รื้อกำแพงด้านทิศตะวันออก เพื่อสามารถระบายน้ำออกจากชุมชนได้โดยปกติ ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

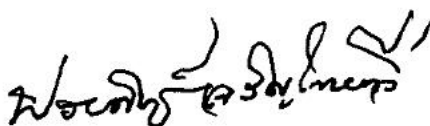
ข้อ ๕ มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติเห็นชอบตามความเห็นและมาตรการการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ในการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายประติษฐ์ เจริญไทยทวี)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

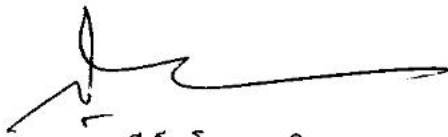
(นายวสันต์ พานิช)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสุนิ ไชยรส)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายสุธี โกศลนาวิน)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

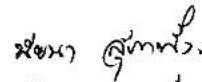
(คุณหญิงอัมพร มีสุข)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสาวอร วงษ์สังข์)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสาวนัยนา สุภาพงษ์)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐